

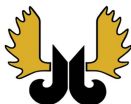
Lähettiläjä / Avsändare

SUOMEN RIISTAKESKUS

Sompiontie 1

00730 HELSINKI

029 431 2001

PÄÄTÖS

Pvm

Nro

23.10.2020

2020-1-000-18330-8

Vastaanottaja / Mottagare

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

ML 41 A §:N MUKAINEN KANNANHOIDOLLINEN POIKKEUSLUPA

Hakija XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

HAKEMUS

Hakija on hakenut poikkeuslupaa seuraavasti:

Eläinlaji ja lupamäärä:

ilves

3 kpl

Eläinlaji ja haettu lupa-aika:

ilves

1.12.2020 - 28.2.2021

Hakemusalue:

Pinta-ala

38700 ha

Alueen sanallinen
määrittelySulkavan kunta. Läntisen hirviluvan mukainen
alue !

Hakemuksen perustelut

Hakemuksen kohteena olevan riistaeläinlajin kanta tai kannan tila haetulla lupa-alueella:

- Ilves kanta nousussa lievästi kyseisellä alueella.

Hakemuksen kohteena olevan riistaeläinlajin yksilön tai yksilöiden käyttäytyminen haetulla lupa-alueella:

- Jotkut yksilöt tulevat pihapiiriin. Eli on merkki siitä että tullaan etsimään ruokaa helpommin kuin vapaasti luonnosta saatava ateria!

Muut mahdolliset tiedot, jotka liittyvät luvan hakuperusteeseen:

- Kanta lievässä nousussa!

Toimenpiteet, jotka luvan sijasta voitaisiin toteuttaa:

- Ei ole

Välitoimenpiteet

Hakija on toimittanut hakemusalueen kartan 22.10.2020

PÄÄTÖS

Suomen riistakeskus on päättänyt myöntää poikkeuslupan seuraavasti:

Ilves

1 kpl

1.12.2020 - 28.2.2021

Poikkeusedellytys

Metsästyslain 41 a §:n 3 momentin mukaisesti tarkoin valvotuissa oloissa valikoiden ja rajoitetusti tiettyjen yksilöiden pyydystämiseksi tai tappamiseksi.

Poikkeuslupa-alue:

Hakemushetkellä Oma riista -palvelun yksilöllisellä koodilla ilmoitetulla alueella (liite 1.).

Pyynnissä on sallittu käyttää metsästyslaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä sallittuja pyyntivälineitä ja -menetelmiä.

Ehdot

Poikkeusluvan ehdot ovat seuraavat:

Tämän poikkeusluvan nojalla voidaan pyytää hakemushetkellä Oma riista -palvelun yksilöllisellä koodilla ilmoitetulla alueella edellyttäen, että luvan käyttäjällä on alueella siihen muutoin metsästyslain säännösten edellyttämä oikeus.

Poikkeuslupa ei koske ilveksen naarasta, jota vuotta nuorempi pentu seuraa.

Poikkeusluvan käyttäjän tulee ottaa huomioon, että oikeudesta metsästää luonnonsuojelulain mukaisilla suojelualueilla on lisäksi voimassa, mitä siitä erikseen säädetään tai määrätään.

Poikkeusluvan saajan on ilmoitettava Suomen riistakeskukselle, poliisille ja Metsähallituksen erätarkastajalle poikkeusluvan nojalla tapahtuneen pyynnin tuloksesta:

- 1) ensimmäisenä arkipäivänä siitä, kun poikkeusluvassa tarkoitettu riistaeläin on tullut pyydystetyksi, taikka
- 2) jos riistaeläin on jäänyt pyydystämättä, ensimmäisenä arkipäivänä poikkeusluvan voimassaolon päättymisestä.

Ilmoitus on tehtävä Suomen riistakeskukselle ensisijaisesti oma.riista.fi -palvelussa tai, jos sen käyttäminen ei ole mahdollista, niin vaihtoehtoisesti sähköpostilla Suomen riistakeskuksen Etelä-Savon aluetoimistolle osoitteeseen etela-savo@riista.fi.

Ilmoitus poliisille toimitetaan sähköpostilla osoitteeseen era-asiat.ita-suomi@poliisi.fi sekä Metsähallituksen erätarkastajalle sähköpostilla osoitteeseen antti.niemi@metsa.fi

Ilmoituksessa on mainittava tämän poikkeusluvan numero, saalisyksilö/pyydystettyjen eläinten määrä, sen sukupuoli, pyyntiajankohta ja pyyntipaikan koordinaatit. Lisäksi on ilmoitettava metsästäjän nimi ja metsästäjännumero.

Metsään haavoittuneena jääneestä ilveksestä on viipymättä ilmoitettava poliisille ja Suomen riistakeskuksen Etelä-Savon aluetoimistolle.

Poikkeusluvan saajan on nimettävä metsästyslain 30 §:n perusteella metsästyksen johtaja ja tarvittava määrä varajohtajia.

Metsästysasetuksen 23 §:n 2 momentin mukaan karhun, suden, ahman ja ilveksen metsästyksen johtajan tulee 1. suunnitella käytännön metsästystapahtumat; 2. antaa metsästykseseen osallistuville tarvittavat määräykset metsästyksestä ja siinä noudatettavista turvallisuustoimenpiteistä; sekä 3. huolehtia, että poikkeusluvan ehtoja ja

metsästystä koskevia säännöksiä noudatetaan.

Metsästysasetuksen 23 §:n 4 momentin mukaan seuruemetsästyksessä on joko metsästyksen johtajan tai varajohtajan oltava läsnä. Metsästyksen johtajan tai varajohtajan ei kuitenkaan ole oltava läsnä, jos metsästys tapahtuu vahtimalla. Seuruemetsästyksellä tarkoitetaan metsästystapahtumaa, jossa on läsnä useampi kuin yksi metsästäjä.

Pyynnissä on muutoin noudatettava mitä metsästyslaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä määrätään.

Päätöksen perustelut

Keskeiset sovelletut säännökset

Ilves on aina rauhoitettu metsästyslain (615/1993) 37 §:n 3 momentin perusteella. Rauhoituksesta voidaan poiketa Suomen riistakeskuksen luvalla metsästyslain 41 §:n 1 momentin nojalla 41 a §:ssä säädetyin edellytyksin, jos muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole eikä päätös haittaa lajin suotuisan suojelutason säilyttämistä lajin luontaisella levinneisyysalueella

- 1) luonnonvaraisen eläimistön tai kasviston säilyttämiseksi,
- 2) viljelmille, karjankasvatukselle, metsätaloudelle, kalataloudelle, porotaloudelle, vesistölle tai muulle omaisuudelle aiheutuvan erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi,
- 3) kansanterveyden, yleisen turvallisuuden tai muun erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavista syistä, mukaan lukien taloudelliset ja sosiaaliset syyt, sekä jos poikkeamisesta on ensisijaisen merkittävää hyötyä ympäristölle tai
- 4) näiden lajien tutkimus-, koulutus-, uudelleensijoittamis- ja istuttamistarkoituksessa taikka eläintautien ehkäisemiseksi.

Metsästyslain 41 a §:n 3 momentin mukaan ilvestä koskeva poikkeuslupa voidaan myöntää myös tarkoin valvotuissa oloissa valikoiden ja rajoitetusti tiettyjen yksilöiden pyydystämiseksi tai tappamiseksi.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen (452/2013) 1 §:ssä säädetään poikkeusluvan hakemisesta, 3 §:ssä poikkeusluvan myöntämisen ajankohdista, 4 §:ssä riistaeläintä koskevan poikkeusluvan myöntämisestä ja lupamääräyksistä, 5 §:ssä poikkeusluvan voimassaoloajasta sekä 7 §:ssä poikkeuslupaan liittyvästä saaliin ilmoittamisvelvollisuudesta.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 3 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan metsästyslain 41 a §:n 3 momentissa tarkoitettu poikkeuslupa voidaan myöntää ilveksen, lukuun ottamatta naarasta, jota vuotta nuorempi pentu seuraa, pyydystämiseksi tai tappamiseksi poronhoitoalueella lokakuun 1 päivästä helmikuun 28 päivään, karkausvuonna helmikuun 29 päivään ja muualla maassa joulukuun 1 päivästä helmikuun 28 päivään, karkausvuonna helmikuun 29 päivään.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n 1 momentin mukaan poikkeuslupa myönnetään vain sille rajatulle alueelle, jolla metsästyslain 41 a §:ssä säädetyt poikkeusluvan myöntämisedellytykset täyttyvät. Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n 3 momentin mukaan metsästyslain 41 a §:n 3 momentin mukaisia poikkeuslupia tulee myöntää vain lajin vahvalla esiintymisalueella tapahtuvaan metsästykseseen.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 5 §:n 2 momentin mukaan poikkeuslupa on voimassa määräjän, jonka on vastattava poikkeuslupan tarkoitusta.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 7 §:n mukaan poikkeuslupan saajan on ilmoitettava Suomen riistakeskukselle ja poliisille metsästyslain 41 §:ssä tarkoitetun poikkeuslupan nojalla tapahtuneen riistaeläimen pyynnin tuloksesta. Ilmoitus on tehtävä ensimmäisenä arkipäivänä siitä, kun poikkeusluvassa tarkoitettu riistaeläin on tullut pyydystetyksi taikka, jos riistaeläin on jäänyt pyydystämättä, poikkeuslupan voimassaolon päättymisestä. Ilmoituksessa on mainittava pyydystettyjen eläinten määrä ja pyyntipaikan koordinaatit. Nisäkkäiden osalta on ilmoitettava myös pyyntiajankohta ja sukupuoli. Lisäksi metsästyslain 38 b §:n mukaan on ilmoitettava metsästäjän nimi ja metsästäjännumero.

Metsästyslain 41 §:n 5 momentin mukaan poikkeuslupien nojalla pyydettävän saaliin vuotuista määrää voidaan rajoittaa. Asianomaisesta rajoittamisesta säädetään tarkemmin poikkeusluvalla sallittavasta ilveksen metsästyksessä metsästysvuonna 2020–2021 annetussa maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa (693/2020). Asetus on voimassa 16.10.2020-31.7.2021.

Lisäksi maa- ja metsätalousministeriö on linjannut ilveskannan hoitoa Suomen ilveskannan hoitosuunnitelmassa. Ilveskannan hoitosuunnitelma on vahvistettu 15.12.2006.

Suotuisa suojelun taso

Poikkeusluvalla sallittavasta ilveksen metsästyksessä metsästysvuonna 2020–2021 annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen 1 §:ssä säädetään metsästyslain 41 a §:n 3 momentissa tarkoitettujen poikkeuslupien perusteella saaliiksi saatujen ilvesyksilöiden suurin sallittu määrä. Ao. määrä saa olla enintään 307 yksilöä poronhoitoalueen ulkopuolella. Poronhoitoalueella saalismäärää ei rajoiteta.

Edellä tarkoitettu asetus annetaan vuosittain. Asetuksen perustana on kulloinkin Luonnonvarakeskuksen antamat ilvestä koskevat kantatiedot. Näin ollen asetuksen nojalla sallittavan pyynnin osalta on otettu huomioon se, että mahdollisesti myönnettävien poikkeuslupien nojalla tapahtuva pyynti ja saatu saalis asetettujen ylärajojen puitteissa ei vaaranna poikkeamisen kohteena olevan lajin suotuisaa suojelun tasoa.

Luonnonvarakeskuksen viimeisimmän arvion mukaan (Ilveskanta Suomessa 2020, Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 48/2020) Suomessa oli vuotta vanhempia ilveksiä ennen metsästyskautta 2020–2021 yhteensä 2065–2170 yksilöä, joista 65–80 yksilöä poronhoitoalueella ja 2000–2090 yksilöä muualla Suomessa. Ilvespentueita arvioitiin olleen 378–415 vuonna 2019.

Koko maan mittakaavassa ilveskanta on kasvanut. Ilveskannan koko Suomessa on nyt hieman suurempi kuin vuonna 2019. Riistakeskuksen aluetoimistojen alueiden välillä on eroja sekä kannan kehityssuunnissa että nopeuksissa. Erot ovat kuitenkin alkaneet tasoittua. Erojen taustalla on ilvespopulaatiossa tapahtuva levittäytymiskehitys ja metsästysverotushistoria. Lisäksi alueiden maiseman rakenteessa ja

saaliseläinkannoissa on eroavaisuuksia, jotka vaikuttavat luontaiseen ilvestiheytteen. Ilvesten luontaisessa kuolleisuudessa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia aikaisempiin vuosiin verrattuna.

Edellä tarkoitetun Luonnonvarakeskuksen lausunnon mukaan Suomen riistakeskus Etelä-Savon toiminta-alueella oli 250-265 vuotta vanhempaa ilvestä ennen metsästyskautta 2020–2021. Arvioitu pentueiden määrä vuonna 2019 oli samaisella alueella 51-54.

Hakemusalueelta on tehty Riistavahinkorekisterin mukaan 40 ilveshavaintoa aikavälillä 1.9.2019-30.9.2020. Pentuehavaintoja on tehty 5 kertaa edellä mainitulla aikavälillä. Havaintoja, jossa ilves on liikkunut lähellä asutusta, on tehty 11 kertaa samaisella aikavälillä. Luonnonvarakeskuksen erilliseksi tulkitsemien pentueiden määrä alueella oli 0 kpl vuonna 2019.

Suomen ilveskannan hoitosuunnitelmassa suotuisaa suojelun tasoa on tarkasteltu EU:n luontodirektiivin pohjalta. Sen mukaan lajin suojelun taso on suotuisa, kun

- 1) kyseisen lajin kannan kehittymistä koskevat tiedot osoittavat, että tämä laji pystyy pitkällä aikavälillä selviytymään luonnollisten elinympäristöjen elinkelposena osana,
- 2) lajin luontainen levinneisyysalue ei pienene eikä ole vaarassa pienentyä ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa, ja
- 3) lajin kantojen pitkäaikaiseksi säilymiseksi on ja tulee todennäköisesti olemaan riittävän laaja elinympäristö.

Suomen ilveskannan hoitosuunnitelmassa todetaan (vahvistettu 15.12.2006), että Suomen ilvespopulaatio on saavuttanut suotuisan suojelun tason. Kun verrataan Luonnonvarakeskuksen antamia uusimpia ilvestä koskevia kantatietoja Suomen ilveskannan hoitosuunnitelmassa käytettyihin tietoihin, voidaan todeta, että ilveksen minimikanta-arvio on nykyisin yhä edelleen huomattavan paljon korkeammalla tasolla kuin hoitosuunnitelman vahvistamisen aikoihin. Ilves on runsastuessaan myös levittäytynyt uusille elinalueille, joten ilvestä tavataan tätä nykyä lähes koko maassa.

Ilveskannassamme lisääntyvien yksilöiden määrä on niin suuri, että sukusiitoksen aiheuttamilta haitallisilta vaikutuksilta voidaan välttyä. Ilveskantamme on myös edelleen yhteydessä itärajan takaiseen ilvespopulaatioon. Ilvesten liikkuminen Skandinavian ja Venäjän välillä ei ole uhattuna etenkin, kun niillä on esteetön mahdollisuus liikkua kevät- ja kesäaikaan, jolloin ilves on rauhoitettu ja yksittäiseen vahinkoyksilöön kohdennettu poikkeuslupapyyntikin sulan maan aikana on käytännössä aika mahdotonta.

Ilves ei ole myöskään yhteen elinympäristöön erikoistunut laji, vaan se asustaa hyvin laajasti erilaisia metsiä ja muita ympäristötyyppejä, joten ei ole odotettavissa, että ilvestä uhkaisi elinympäristöjen häviäminen.

Suomen 2019 EU:n komissiolle toimittamassa kansallisessa luontodirektiivin 17 artiklan mukaisessa lajiarvioinnissa 2013–2018 ilves arvioitiin levinneisyytensä ja populaatiokoon perusteella olevan suotuisan suojelun tasolla. Myös edellisessä arvioinnissa ajanjaksolla 2007–2012 ilves oli suotuisalla suojelun tasolla. Ilves ei ole myöskään uhanalainen laji Suomessa ns. punaisen kirjan IUCN-luokittelun mukaisesti (Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019).

Lisäksi on huomioitava, että poronhoitoalueen ulkopuolisen alueen verotusprosentti olisi koko asetuksen salliman saalismäärän toteutuessa 15 % (307 yksilöä). Käytännössä poikkeusluvista on jäänyt joka pyyntikausi osa käyttämättä, joten verotusprosentti jää edellä mainittua arvoa alhaisemmaksi. Luonnonvarakeskus on mallintanut tieteellisesti ns. maksimimetsästysverotustason, joka on 2010–2017 aineiston mukaan n. 15 % poronhoitoalueen ulkopuolella. Populaatiomallin ja ennustemallin tekninen kuvaus on raportoitu julkaisussa: Ilveskanta Suomessa 2019, Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 47/2019. Julkaisun mukaan, jos populaatioon ei kohdistu kuolleisuutta, populaation luonnollinen kasvukerroin kasvattaa ilvespopulaatiota noin 20 % vuodessa. Populaation toteutunut kasvu pysähtyy, kun poistettava yksilömäärä on yhtä suuri kuin luontainen kasvu. Tästä voidaan johtaa suurin mahdollinen vuotuinen poistettujen yksilöiden osuus, jolla populaatio todennäköisimmin pysyy vakaana eli maksimiverotus (MSY, engl. maximum sustainable yield). Maksimiverotusosuudeksi malli tuotti 16 % arvioidusta kannasta 1998–2018 aineistolla. Jos mallin tarkastelun lähtökohdaksi otetaan vuosi 2010, tuottaa malli maksimiverotusosuudeksi 15 % arvioidusta kannasta. Lisäksi on huomioitava, että sallittu pyynti ei koske ilveksen naaraita, joita vuotta nuorempi pentu seuraa.

Tämän poikkeuslupapäätöksen suotuisan suojelun tason tarkastelussa perusteena ovat hakemusalueen ja koko Suomen ilveskannasta käytettävissä olevat Luonnonvarakeskuksen antamat tiedot, Suomen riistakeskuksen hakemuksen käsittelyn yhteydessä selvittämät tiedot ja Luonnonvarakeskuksen poronhoitoalueen ulkopuolista Suomea koskeva mallinnus ilveksen verotustasoista, joita on verrattu maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa vahvistettuun sallittavaksi tapettujen yksilöiden enimmäismäärään. Suomen riistakeskus katsoo, että tämän päätöksen ja muiden samanaikaisesti muille alueille tehtyjen päätösten mukaisella poikkeamisella ei haitata lajin suotuisan suojelutason säilyttämistä tarkasteltavalla luonnonmaantieteellisellä alueella (ns. boreaalinen eliömaantieteellinen vyöhyke), mikä on se maantieteellinen taso, jolla näiden päätösten vaikutusta suotuisan suojelun tasoon arvioidaan ilveksen osalta.

Suomen riistakeskus toteaa, että ilves on Suomessa suotuisalla suojelun tasolla tarkasteltavalla luonnonmaantieteellisellä alueella (ns. boreaalinen eliömaantieteellinen vyöhyke), mikä on se maantieteellinen taso, jolla suotuisan suojelun tasoa arvioidaan ilveksen osalta. Ilves ei ole myöskään uhanalainen laji Suomessa ns. punaisen kirjan IUCN-luokittelun mukaisesti. Ilves ei siten enää täyttäisi tässä suhteessa luontodirektiivin 1 artiklan g kohdassa määriteltyjä kriteerejä yhteisön tärkeinä pitämiksi lajeiksi päinvastoin kuin silloin, kun Suomi liittyi EU:n jäseneksi. Ilves oli tuolloin Suomen lajien uhanalaisuusarvioinnin perusteella uhanalainen laji, joten se liitettiin tuolloin liitteeseen IV luontodirektiivin 1 artiklan g kohdan mukaisesti.

Lisäksi Suomen riistakeskus toteaa, että poikkeusluvalla myönnettävä pyyntimäärä riippuu kussakin tapauksessa lajin populaation koosta, sen suojelun tasosta ja biologisista ominaispiirteistä.

Kannanhoidosuunnitelmalla ja lainsäädännöllä vuosittain vahvistettavalla tapettavaksi sallittujen yksilöiden enimmäismäärällä voidaan taata se, että yksittäisten poikkeuslupien vuosittainen yhteisvaikutus ei haittaa lajin kannan suotuisan suojelun tason säilyttämistä niiden luontaisella levinneisyysalueella. Ilveksen suojelu on jo suotuisalla tasolla direktiivin

tavoitteiden mukaisesti.

Pyynnin tarkoitus ja muun tyydyttävän ratkaisun käyttö

Ilves on Suomessa metsästyslain 5 §:n mukaisesti säädetty riistaeläimeksi. Metsästyslain 3 §:n mukaan riistanhoidon tarkoitus on riistaeläinkantoja säätelemällä, riistaeläinten elinolosuhteet turvaamalla tai niitä parantamalla taikka muulla tavalla lisätä, säilyttää tai parantaa riistaeläinkantaa ja eri eläinkantojen välistä tasapainoa. Metsästyslain 2 §:n mukaisesti metsästyksellä tarkoitetaan muun muassa luonnonvaraisena olevan riistaeläimen pyydystämistä ja tappamista sekä saaliin ottamista metsästäjän haltuun. Siten myös ilvestä riistaeläimenä on mahdollista metsästää ja saalista hyödyntää sekä säädellä eri eläinkantojen välistä tasapainoa ottaen huomioon eri riistaeläinlajeille metsästyslaissa säädetyt reunaehdot metsästyksen järjestämisestä.

Poikkeusluvalla sallittavasta ilveksen metsästyksestä metsästysvuonna 2020–2021 annettuun maa- ja metsätalousministeriön asetukseen liittyvään muistioon kirjattujen perustelujen mukaan linjauksena on, että verotusmäärällä metsästysvuodelle 2020–2021 tavoitellaan ilveskannan pysymistä suurin piirtein nykyisen suuruisena.

Suomen riistakeskus katsoo, että Ilveskannasta tehty vuosittaiset kanta-arviot, kannanarviointijärjestelmän jatkuvuus, ilveksen aiheuttamien vahinkojen ja konfliktien hallinnassa pysyminen sekä ihmisten sosiaalinen hyväksyntä ilvestä kohtaan osoittavat suomalaisen ilveskannan hoidon toimivuuden. Kannanhoidollinen metsästys on mahdollistanut osaltaan suomalaisen eräkultuurin säilyttämisen ja monilajisen kannanhoidon suurpetojen ja hirvieläinten muodostamassa kokonaisuudessa. Suomen riistakeskus katsoo, että tällä päätöksellä ja muilla samanaikaisesti tehdyillä päätöksillä sallittu pyynti mahdollistaa suunnitelmallisen ja hallitun ilveskannan säätelyn ottamalla ekologiset, taloudelliset ja sosiaaliset tekijät tasavertaisina huomioon niin tavoiteasettelussa kuin kannanhoidon toteuttamisessa, koska nämä kolme näkökulmaa ovat selkeässä riippuvuussuhteessa toisiinsa. Toiminnot ovat siten toisiaan täydentäviä, eivätkä toisilleen vaihtoehtoisia. Tällä päätöksellä ja muilla samanaikaisesti tehdyillä päätöksillä sallittu pyynti jatkaa ja mahdollistaa edelleen asetettujen tavoitteiden mukaisen ja suunnitelmallisen ilveskannan hoidon kansalliseen hoitosuunnitelmaan pohjautuen suomalaisissa olosuhteissa.

Lisäksi Suomen riistakeskus katsoo, että Suomessa harjoitettu suunnitelmallinen kannanhoidollinen metsästys on osoittanut toimivuutensa karhu- ja ilveskannan hoidossa. Ilveskannan suojelun taso on säilynyt suotuisana toteutetun kannanhoidollisen metsästyksen aikana. Ilveksen laitonta tappamista paljastuu harvoin, eikä mahdollisella ihmisen aiheuttamalla tilastoitumattomalla kuolleisuudellakaan ole havaittavissa vaikutusta ilveskannan kehitykseen.

Lisäksi Korkein hallinto-oikeus on ratkaisussaan todennut, että kannanhoidollisella perusteella myönnettyissä poikkeusluvista, joiden tarkoituksena on hidastaa ilvesten määrän lisääntymistä ja kannan tihentymistä, ei ole edellä mainitun kannanhoidollisen tavoitteen saavuttamiseen käytettävissä muuta tyydyttävää ratkaisua kuin valikoiden ja rajoitetusti tapahtuva metsästys (KHO taltionumero 2390, 19.8.2014).

Lisäksi Turun hallinto-oikeus (Dnrro 01969/19/7305, antopäivä 27.2.2020) hylkäsi valituksen, joka koski ilveksen metsästystä metsästyslain 41 a §:n 3 momentin nojalla. Päätöksessä kannanhoidollisia seikkoja pidettiin hyväksyttävänä perusteena metsästyslain 41 a §:n 3 momentin mukaisen poikkeuslupan myöntämiselle.

Metsästyslain 41 a §:n 3 momentin mukaiset poikkeusluvut ovat ainoa keino saavuttaa edellä mainitut tavoitteet. Yksittäisillä metsästyslain 41 a §:n 1 momentin mukaisilla poikkeusluvilla ei voida esimerkiksi rajoittaa ilveskannan kasvua tai vähentää ilveskannan tiheyttä. Lisäksi maa- ja metsätalousministeriö on poikkeusluvalla sallittavasta ilveksen metsästyksessä metsästysvuonna 2020–2021 annettuun maa- ja metsätalousministeriön asetukseen liittyvään muistioon kirjannut muitakin kuin edellä mainittuja tavoitteita kannanhoidollisen metsästyksen päämääräksi (muistion sivulla 2). Suomen riistakeskus yhtyy maa- ja metsätalousministeriön asettamiin päämääriin, koska pohjimmiltaan kyse on siitä, että kyseisten päämäärien saavuttaminen edellyttää suunnitelmallista ilveskannan säätelyä ja hoitamista metsästyslain 41 a §:n 3 momentin mukaisin poikkeusluvin.

Suomen riistakeskus katsoo maa- ja metsätalousministeriön tavoin, että LCIE:n (the Large Carnivore Initiative for Europe) raportti sisältää luontodirektiivin tulkitsemisen kannalta relevantteja seikkoja. LCIE:n asiakirjassa nostetaan esille suurpetojen metsästyksen osalta relevantteja hyötyjä (asiasta tarkemmin muistiossa maa- ja metsätalousministeriön asetuksesta poikkeuslupan tai alueellisen kiintiön nojalla sallittavasta ilveksen metsästyksessä metsästysvuonna 2020–2021).

LCIE:n mukaan suurpetojen metsästyksen mahdolliset hyödyt ovat seuraavat: (1) Antaa pitkien perinteiden säilyä maaseutualueilla, joilla esiintyy suuria suurpetoja. (2) Lisää suurpetojen läsnäolosta seuraavaa sietokykyä metsästäjien keskuudessa, jos he voivat pitää niitä arvostettuina riistaeläiminä tai tulonlähteenä ennemmin kuin kilpailijoina. (3) Lisää vaikutusmahdollisuuksia paikallisille ihmisten keskuudessa, joiden on eletävä samoilla alueilla kuin suurpedot. (4) Säilyttää suurpetojen tiheyden sillä tasolla, että vahingot tuotantoeläimille ja luonnonvaraiselle riistalle pysyy hyväksyttävänä. Lisäksi metsästäjät voivat auttaa tiettyjen yksilöiden poistossa, esimerkiksi niiden, jotka erikoistuvat karjan tappamiseen. (5) Auttaa ylläpitämään suurpetojen arkuutta, mikä vähentää mahdollisia konflikteja. (6) Mahdollisesti tarjoaa mahdollisuuden myydä näiden lajien metsästystä ja saada näin tuloja maaseutualueille. (7) Alueilla, jonne suurpedot ovat palaamassa, se voi lisätä pitkäaikaista hyväksyntää, jos kantojen kasvunopeus hidastuu. (8) LCIE vastustaa voimakkaasti salametsästystä kaikissa olosuhteissa ja ymmärtää, että se on suuri uhka suurpetokantojen selviytymiselle monilla alueilla. LCIE uskoo kuitenkin, että laillisen metsästämisestä salliminen auttaa vähentämään salametsästystä, jos paikalliset ihmiset kokevat olevansa mukana lajien hallintaprosessissa. (9) Metsästyksen mahdollistavan populaation saavuttaminen voi olla vertailuarvo suojele-/palautussuunnitelman onnistumiselle - tämä osoittaa myös suojelelusuunnitelman joustavuuden eri sidosryhmille.

Suomen riistakeskus Etelä-Savon toiminta-alueella sijaitsevalla rajatulla poikkeuslupa-alueella ei ole muuta tyydyttävää ratkaisua toteuttaa Suomen ilveskannan hoitosuunnitelman linjauksia ja edellä mainittuja tavoitteita kuin rajoitetun metsästyksen salliminen. Muun Suomen alueella kannanhoidollisella metsästyksellä pyritään kannan nykytason

säilyttämiseen eli verotustaso tähtää vakaaseen populaatioon ja edellä mainittujen kannanhoidollisten seikkojen saavuttamiseen.

Maa- ja metsätalousministeriön linjauksen mukaan ilveksiä ei myöskään Suomessa siirretä paikasta toiseen.

Edellä olevan perusteella on katsottu, että ilveskanta on kyseisellä alueella niin suuri, että poikkeuslupia voidaan myöntää metsästyslain 41 a §:n 3 momentin nojalla.

Lisäksi Suomen riistakeskus on ottanut huomioon luontodirektiivissä mainitut myöntämisperusteet ja niiden tulkintasisällöt, mitkä ovat muotoutuneet Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen ratkaisujen sekä luontodirektiivin tiukkaa suojelua koskevan ohjeasiakirjan kautta. Ohje on tarkin ohjeistus luontodirektiivin tulkintaan Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen ratkaisuja lukuun ottamatta. Ohje perustuu pääosin keskeisiin Euroopan yhteisön tuomioistuimen ratkaisuihin sekä komission oikeuspalvelun näkökulmiin tietyissä erityiskysymyksissä sekä Artikla 12-työryhmän työpanokseen. Ohje on tarkoitettu takaamaan yhteinen ymmärrys sekä kansallisten että alueellisten viranomaisten, suojelutahojen sekä muiden tahojen kesken, niiden jotka ovat vastuussa tai mukana luontodirektiivin toimeenpanossa. Se pyrkii tarjoamaan käytännöllisiä ja joustavia tapoja säännösten soveltamiseen huomioiden olemassa olevan lainsäädäntökehityksen. Myös EU:n tuomioistuin on hakenut tulkintaansa tukea ohjeesta. Suomen riistakeskuksen käsityksen mukaan tulkintaohje luo selkeän ja johdonmukaisen perustan 16 artiklan soveltamiselle. Tulkintaohjeessa nimenomaisesti suositellaan luontodirektiivin 16 artiklan 1 e-poikkeusperusteen käyttöä eli kannanhoidollista metsästystä silloin, kun jäsenvaltiossa on tiettyä lajia koskeva hoitosuunnitelma käytössä. Esimerkkinä EU:n komissio mainitsee ilveksen hoitosuunnitelman Latviassa. Komissio toteaaakin, että rajoitetulla ja tiukasti kontrolloidulla metsästäjien toimesta tapahtuvalla pyynnillä voidaan katsoa olevan positiivinen vaikutus populaatioon ja yleiseen mielipiteeseen. Siksi toiminta noudattaa täysin luontodirektiivin 16 artiklan 1 e-kohtaa.

Tämän päätöksen mukaisella poikkeuslupa-alueella ei siten ole muuta tyydyttävää ratkaisua kuin poiketa ilveksen rauhoituksesta päätöksen mukaisesti.

Rajattu alue

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n 1 momentin mukaan poikkeuslupa myönnetään vain sille rajatulle alueelle, jolla metsästyslain 41 a §:ssä säädetyt poikkeusluvan myöntämisedellytykset täyttyvät. Lisäksi metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n 3 momentin mukaan metsästyslain 41 a §:n 3 momentin mukaisia poikkeuslupia tulee myöntää vain lajin vahvalla esiintymisalueella tapahtuvaan metsästykseseen. Suomen riistakeskus katsoo Luonnonvarakeskuksen ilveskannasta antamien tietojen perusteella ja muutoin saatujen tietojen perusteella, että poikkeuslupa voidaan myöntää haetulle alueelle.

Poikkeuslupa-aika

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 3 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan metsästyslain 41 a §:n 3 momentissa tarkoitettu poikkeuslupa voidaan myöntää ilveksen, lukuun ottamatta naarasta, jota vuotta nuorempi pentu seuraa, pyydystämiseksi tai tappamiseksi poronhoitoalueella lokakuun 1 päivästä helmikuun 28 päivään, karkausvuonna helmikuun 29 päivään ja muualla maassa joulukuun 1 päivästä helmikuun 28 päivään, karkausvuonna helmikuun 29 päivään. Näin ollen poikkeuslupa on voitu myöntää päätöskohdassa tarkoitettulle ajanjaksolle.

Sallitun pyynnin määrä

Suomen riistakeskuksen Etelä-Savon aluetoimistolle on tullut 29 hakemusta, joissa haetaan poikkeuslupaa 103 ilveksen metsästämiseen. Suomen riistakeskus on linjannut, että ilvestä koskevat kannanhoidolliset poikkeusluvut kohdennetaan alueille, joissa ilveskanta on Luonnonvarakeskuksen antamien tietojen mukaan tiheä. Poikkeuslupien kohdentamisessa on huomioitu ilveskannan kehityksessä tapahtuneita muutoksia Suomen riistakeskuksen aluetoimistojen toimialueilla.

Suomen riistakeskus katsoo Luonnonvarakeskuksen ilveskannasta antamien tietojen perusteella, että päätöksen nojalla voidaan pyytää päätöskohdan mukainen eläinmäärä. Lisäksi on huomioitava, että sallittu pyynti ei koske ilveksen naaraita, joita vuotta nuorempi pentu seuraa. Näin ollen pyynti tapahtuu myös valikoivasti ja rajoitetusti.

Loppuyhteenveto

Hakijalle myönnetään metsästyslain 41 a §:n 3 momentissa tarkoitettu poikkeuslupa ilveksen tappamiseen päätöskohdan mukaisesti, koska muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole. Kyseisen määrän tappaminen ei haittaa myöskään suotuisan suojelutason säilyttämistä tarkasteltavalla luonnonmaantieteellisellä alueella (ns. boreaalinen eliömaantieteellinen vyöhyke), mikä on se maantieteellinen taso, jolla suotuisan suojelun tasoa arvioidaan ilveksen osalta. Ajallisesti ja määrällisesti rajattu poikkeuslupa on myönnetty vain ilveksen vahvalla esiintymisalueella tapahtuvaan pyyntiin valikoivasti. Mahdollistettu pyynti toteuttaa ilveskannan hoitosuunnitelman toimenpiteiden toteuttamista. Pyyntissä on noudatettava mitä metsästyslaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä sekä tämän päätöksen ehtoissa määrätään. Pyynti tapahtuu näin ollen myös tarkoin valvotuissa oloissa.

Päätöksen perusteena on käytetty säännöksiä, oikeuskäytäntöä, ns. komission ohjeasiakirjaa luontodirektiivin soveltamisesta, Suomen ilveskannan hoitosuunnitelmaa, maa- ja metsätalousministeriön vuosittaista poikkeuslupien enimmäismääristä antamaa asetusta koskevaan muistioon kirjattuja perusteluja, Luonnonvarakeskuksen selvityksiä ja arvioita, Suomen riistakeskuksen tekemiä selvityksiä ja hakijan hakemuksessaan antamia tietoja.

Edellä mainituilla perusteilla ja ottaen huomioon oikeusohjeissa mainitut säännökset Suomen riistakeskus on tehnyt päätöskohdasta ilmenevän päätöksen.

Päätöksen täytäntöönpano	Tämä Suomen riistakeskuksen päätös voidaan panna täytäntöön Päätös - kohdassa mainitun ajanjakson alusta lukien muutoksenhausta huolimatta riistahallintolain (158/2011) 31 §:n 2 momentin nojalla. Muutoksenhakuviranomainen voi kuitenkin kieltää päätöksen täytäntöönpanon.
Oikeusohjeet	Päätöstä tehtäessä on sovellettu seuraavia oikeusohjeita: metsästyslain (615/1993) 37 §:n 3 momentti, 41 §:n 1 ja 4 momentti, 41 a §:n 1 ja 3 momentti ja 90 §, riistahallintolain (158/2011) 8 §:n 4 momentti ja 31 §:n 2 momentti, metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen (452/2013) 1 §:n 1 momentti, 3 §:n 1 momentin 3 kohta, 4 §:n 1 ja 3 momentti, 5 §:n 2 momentti ja 7 §:n 1 ja 3 momentti, valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §, 11 a § ja 11 b §, poikkeusluvalla sallittavasta ilveksen metsästyksestä metsästysvuonna 2020-2021 annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (693/2020) 1-2 §, Suomen riistakeskuksen ja riistanhoitoyhdistysten julkisten hallintotehtävien maksuista vuosina 2020 ja 2021 annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1319/2019) 1 §:n 1 momentin 9 kohta.
Muutoksenhaku	Suomen riistakeskuksen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta alueella toimivaltaiselta hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä. Käsittelymaksun määräämisen osalta valittaja voi vaatia valtion maksuperustelain (150/1992) 11 b §:n nojalla oikaisua Suomen riistakeskukselta. Oikaisuvaatimusosoitus on päätöksen liitteenä.
LISÄTIEDOT	Lisätietoja päätöksestä antaa: Ohto Salo 0294312305 ohto.salo@riista.fi SUOMEN RIISTAKESKUS Julkiset hallintotehtävät Marko Paasimaa Lupahallintopäällikkö Ohto Salo riistasuunnittelija Päätös on allekirjoitettu koneellisesti riistahallintolain (158/2011) 8 §:n 5 momentin nojalla. Päätös hakijalle sähköisen palvelun kautta.
JAKELU	Tiedoksi: SULKAVAN RIISTANHOITOYHDISTYS ITÄ-SUOMEN POLIISILAITOS

ETELÄ-SAVON LUONNONSUOJELUPIIRI
METSÄHALLITUS ERÄVALVONTA
LUONNONVARAKESKUS

MAKSU Käsittelymaksu 200.00 EUR

LIITTEET
LIITE 1: Poikkeuslupa-alue
LIITE 2: RIKE Ohje
LIITE 3: SYKE Ohje
LIITE 4: EU Myyntitodistus
LIITE 5: LUKE Saate
LIITE 6: LUKE Lomake
LIITE 7: Ilvessaate

VALITUSOSOITUS

(Riistahallintolaki 31.1 §)

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite).

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.
- asiamiehen valtakirja, jollei oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa toisin säädetä

Valituksen tekeminen ja valitusajankohda

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusajan laskeminen alkaa tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan annetun tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta ilmene
- jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, sen katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä
- jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee saantitodistuksesta
- jos päätös on luovutettu asianomaiselle, asianomaisen asiamiehelle tai lähetille, tiedoksisaantipäivä ilmenee päätöksessä olevasta leimasta
- jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa toimivaltaiselle hallintotuomioistuimelle. Valituksen voi toimittaa hallinto-oikeudelle henkilökohtaisesti, lähetin tai asiamiehen välityksellä. Valituksen voi toimittaa myös postitse, sähköpostitse tai telekopiona hallinto-oikeuden kirjaamoon, tai sähköisen asiointipalvelun kautta. Valitusasiakirjojen on oltava perillä hallinto-oikeudessa valitusajan viimeisenä päivänä klo 16.15 mennessä. Postittaminen tai muu toimittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusajankohda jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän viraston aukioloajan päättymiseen.

Käsittelymaksu

Hallinto-oikeuden päätöksistä peritään oikeudenkäyntimaksu tuomioistuinmaksulain (1455/2015) mukaisesti. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi.

Hallinto-oikeuden osoite

Postiosoite: Itä-Suomen hallinto-oikeus, PL 1744, 70101 Kuopio
 Käyntiosoite: Itä-Suomen hallinto-oikeus, Minna Canthin katu 64, Kuopio
 Sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi
 Puhelin: 029 56 42502 Faksi: 029 56 42501

OIKAISUVAATIMUSOSOITUS

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §:n sekä Suomen riistakeskuksen ja riistanhoitoyhdistysten julkisten hallintotehtävien maksuista vuosina 2020 ja 2021 annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1319/2019) 1 §:n perusteella määrätyn maksun määrittämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen valtion maksuperustelain 11 b §:n nojalla oikaisua. Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksessa, joka osoitetaan Suomen riistakeskukselle, on ilmoitettava seuraavat asiat:

- vaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot (postiosoite ja puhelinnumero tai sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset voidaan toimittaa)
- päätös, johon haetaan oikaisua, sekä se, millaista oikaisua vaaditaan ja millä perusteilla sitä vaaditaan.

Jos vaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja tarvittavat yhteystiedot.

Oikaisuvaatimuskirjelmän liitteet

Oikaisuvaatimuskirjelmään on liitettävä:

- päätös, johon maksun periminen perustuu, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys oikaisuvaatimusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu Suomen riistakeskukselle
- asiamiehen valtakirja, mikäli asiamiehenä ei toimi asianajaja tai yleinen oikeusavustaja.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Jos oikaisuvaatimusta ei ole tehty määräajassa, oikaisuvaatimus jätetään tutkimatta.

Oikaisuvaatimuskirjelmän toimittaminen

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa Suomen riistakeskukselle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Postittaminen tai muu toimittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Suomen riistakeskukselle ennen kuuden kuukauden määräajan päättymistä, jotta vaatimus voidaan tutkia. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, määräaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän.

Käsittelymaksu

Oikaisuvaatimukseen annettava päätös on maksuton.

Yhteystiedot

Suomen riistakeskuksen yhteystiedot löytyvät päätöksen etusivulta.